

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 27. julij 2000

štev. 30 (3076) • letnik 55 • cena 10 šil. • 0,73 evra

Volilni sistem v Sloveniji zrušil koalicijo

V torek je državni zbor Republike Slovenije z dvotretjinsko večino sprejel ustavni zakon o dopolnitvi člena ustave, s katerim naj bo dokončno uveljavljen volilni proporcionalni sistem s štiriodstotnim volilnim pragom.

S tem je očitno tudi konec koalicije, ki se je formirala letos in ki je nameravala skupaj voditi volilni boj za volitve, ki bodo predvidoma letos oktobra. S tem je propadel tudi predlagani dvokrožni volilni sistem, ki ga je zagovarjal predvsem Janez Janša, predsednik slovenskih socialdemokratov, pa tudi sedanji ministrski predsednik Andrej Bajuk., ki se zaveza za ljudsko glasovanje o volilnem sistemu.

Pri glasovanju je bilo navzočih 72 poslancev (70 glasov od 90 za, kar je več kot potrebni dve tretjini), medtem ko so poslanci Janševe SDS protestno zapustili parlamentarno dvorano.

Po tako imenovanem dvokrožnem sistemu bi majhne stranke praktično ne imele

možnosti vstopa v parlament, zato je zanimivo, da so se prav te (npr. Slovenski socialdemokrati) zavzele zanje – očitno v računju na koalicije, kjer bi za predsedniška mesta imele večje možnosti kot posamič.

Volilni zakon pozdravljata tako Liberalna demokracija Slo-

venije kot tudi nova SLS + SKD. Predsednik slednje, Franc Zagožen, je izrazil svoje zadovoljstvo nad izidom, saj je tako po zakonodajni plati vse urejeno za jesenske volitve »Gre za to, da nismo hoteli dopustiti, da bi se politična kriza nadaljevala do volitev v naslednji mandat.«

S. W.

SPD »TRTA« IN SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA VABITA NA PLESNI VEČER

Mojca Dance Company

Grand Hotel 2000 millenium show

v petek, 4. avgusta 2000, ob 20.30, pred farovžem v Žitari vasi (ob slabem vremenu v kulturnem domu KUMST)

Dogajanje oblikujejo glasba, ples in moda; srečali se boste s pariško družbo in tangom, z latinskim stilom, evergreens, flower power, ples vampirjev ... Novo tisočletje bomo slavili po irsko, francosko, kavbojsko, pa se veda tudi slovensko! Izvajajo plesalke in plesalci skupine Mojce Horvat

Prisrčno vabljeni!

KOTMARA VAS

Bogata komunalna dejavnost

Na zadnji seji kotmirškega občinskega sveta je bilo na sporedu 11 točk. Najvažnejše so

bile te: podjetnik Karlheinz Kaiser, ki se je naselil v obrtni coni ob cesti v Čahorče, bo od občine kupil še 957 m², da bo mogel povečati zmogljivosti svojega podjetja (napisi, prometni znaki, table, glasbeni instrumenti in še marsikaj drugega). Cena za m² je 200 šilingov, če se plača takoj, pa 194 (3 % popusta).

Občina bo tudi prispevala 50.000 šilingov za ureditev prostora na Ilovju, kjer bo podjetje SPAR zidalo podružnico (podpora za obrtniške dejavnosti).

Pogodba s stanovanjsko zadružno Neue Heimat za sanacijo občinskega poslopja bo začela veljati s 1. 1. 2001, trajala pa bo 20 let. Občinski svet je tudi sklenil tako imenovano prepo-ved obogatitve.

Nekateri gostilničarji zahtevajo nazaj denar, ki so ga morali plačevati kot davek na pijače, čeprav so jim ta denar plačali gosti, a ne za žepe gostilničarjev, temveč za občinsko blagajno.

Za zbirni kanal BA 23 je bilo treba zvišati posojilo z 21.760.000 na 23.166.000 šilingov; za to vsoto je občina morala prevzeti dodatno jamstvo. V Reki so bo obnovil vodovod; za stroške (70 % občina, 20 % zveza, 10 % dežela) bo treba najeti posojilo. Če bo le mogoče, bojo kanal s Talirja proti obrtni coni speljali tako, da ne bo treba črpalk. Potrebno pa je privoljenje lastnikov vseh prizadetih zemljišč. V Čahorčah bojo asfaltirali poti h Glažarju in od Uznika proti zahodu.

Župan Thomas Goritschnig je tudi sporočil, da bojo poti, ki so prizadete zaradi kanalizacije, asfaltirali, kakor hitro se bo dalo (Čahorče, Lukijev klanec, Reka, proti cerkvi). Za ureditev vaškega središča se bo ustanovil poseben odbor (občinsko predstojništvo, odbor za zidave, frakcijski vodje). Na Ilovju in na Ročici bojo poimenovali ceste.

J. W.

Skoraj sto slovenskih planincev s Koroške se je konec minulega tedna povzpelo na vrh Triglava in precej jih je bilo, ki so si to goro prvič osvojili. Slovensko planinsko društvo je organiziralo ta pohod za svojo 100-letnico in odziv je bil izreden. Več o tem podvigu preberite na strani 7.

PREBLISK

Prispevek mlade doktorice A. Mlinar v našem »konkurenčnem« tedniku me je prijetno presenetil. Njeno razmišljanje o tem, ali naj koroški Slovenci ležejo v posteljo s Haiderjem ali ne, je strnila v jedrnat stavek: kdor ima take prijatelje, ne potrebuje sovražnikov.

Dejstvo je, da se jih med nami najde kar precej, ki se radi sončijo v medlih odbleskih oblasti. Dejstvo je prav tako, da gospod Haider ne da nič zastoj in da je vprašanje, če ne bomo zgubili kosa kruha za par drobtin.

Zavest, da je politika »trgovina« le do določene mere, se očitno izgublja. Dokler se zavedamo osnovne moralne odgovornosti, da gre za preži-

vetje jezika, kulture in vsega, kar je s tem povezano, bodo tudi odločitve slovenskih političnih zastopnikov nedvoumne. Posebno na slovenski desnici je marsikdo očaran od dejstva, da se ni treba več pogajati s »tardečimi« in pripisujejo »taplavim« tako modre oči, kot jih imajo sami.

Ali naj s Haiderjem ali ne?

Haider je pač deželni glavar, hočeš nočeš se je treba pogovarjati tudi z njim. A marsikdo od potomcev tistih, ki so jih med vojno pregnali z njihovih domov, pozablja, da je bilo pregnanstvo del »vzorne zaposlovalne politike« tretjega rajha.

S. W.

SPD SRCE VABI NA

POLETNO NOČ

v petek,

28. 7. 2000, 20.30
v Kulturni dom Dobrla vas

Igra ansambel

»Lojzeta Slaka«

Vsi prisrčno vabljeni!

Strokovno pedagoško združenje

Zastopstvo dvojezičnih učiteljev

Strokovno pedagoško združenje je pri zadnji seji sklenilo, da se bo v bodoče še bolj aktivno vključevalo v razpravo o manjšinskem šolstvu in delovalo kot glasilo vseh dvojezičnih učiteljc in učiteljev.

Združenje, ki je v preteklih letih delovalo predvsem na področju izdelovanja učbenikov in učnih pripomočkov, poudarja, da je nestran-karsko in deluje popolnoma neodvisno od osrednjih organizacij.

V pismu predsednikoma osrednjih organizacij društvo poziva KOKS, da pri bodočih sejah in pogovorih ne spregleda učiteljstva, ki je vendar neposredno prizadeto.

Učiteljice in učitelji so vabljeni, da se vključijo v trenutne razprave. To je možno tudi preko interneta na spletni strani <http://edu.loka.at>.

10. SREČANJE Z DRŽAVNIKI PRI NAJEVSKI LIPI

Politikov bilo le malo

Na jubilejno deseto srečanje državnikov pri najstarejši, več kot sedemsto let stari slovenski lipi na Lutranskem Vrh nad Črno na Koroškem, je v soboto, 22. julija, prišlo le malo politikov, tudi zaradi delovnih obveznosti v Ljubljani. Pod njeno krošnjo so posedli predsednik države Milan Kučan, dr. France Bučar, ki je govoril ob prvem najevskem srečanju avgusta leta 1991, Ivo Bizjak, do nedavnega varuh človekovih pravic, prvak ZLSD Borut

gim, spričo razgretih političnih razmer v bližajočem času volitev, ko lahko »vidimo nova resna znamenja napeljevanja v globok političen spor in celo sovražstvo«, izrazil zaskrbljenost. Zadnja pobuda večine parlamentarnih strank, da s spremembo ustave državni zbor določi volilna pravila in ustvari pogoje za volitve, pa kaže, da je možna koalicija razuma. Pričujoče drevo, ki kljubuje skozi zgodovino zraščeno iz sedmih dreves, pa pomeni predsedniku Kučanu simbol »povezanosti in moči, ki jo daje složnost...«.

Organizatorji so pripravili obiskovalcem, ki so dobili brezplačno malico, še prijetno družabno srečanje. Domačini in gostje so se »pomerili« v gozdarskih spretnostih kot so zlaganje drv, ročno žaganje ter premikanje hlodov, kar je v središču lepih koroških gozdov dobro šlo od rok tudi predstavnikom oblasti. Predsednik Kučan pa je z zdravico pospremil k tradicionalnemu štehanju šest mladih konjenikov, ki so razbijali na drog pritrjeni leseni sod imenovan barigeljca in v galopu lovili obročce, vse za naklonjenost mladih deklet.

S. Š.

Predsednik Slovenije Kučan in župan Globasnice tekmujeta v gozdarskih sposobnostih

Pahor, generalna sekretarka v državnem zboru Jožica Velušček ter nekateri poslanci, državni svetniki in župani Koroške z obeh strani meje. Pred nekaj sto udeleženci je gostitelj, župan Črne Jože Stakne, s pozdravnim nagovorom zaželel dobrodošlico.

Osrednji govornik predsednik Milan Kučan je med dru-

POSJOJILNICA-BANK ŽELEZNA KAPLA

Dobro zaključeno leto

Kljub težki gospodarski situaciji je občni zbor Posojilnice-Bank v Železni Kapli v torek, 4. julija 2000, ugotovil dobro poslovanje in uspešno zaključeno poslovno leto 1999.

Predsednik upravnega odbora Vladimir Prušnik je poročal, da se je Posojilnica-Bank Železna Kapla s podružnico v Miklavčevem tudi v preteklem letu dobro razvijala v domačem kraju in da je banka zaključila poslovno leto 1999 z dobičkom. Bilančna vsota je narasla

gospodarski situaciji pridobiti nove poslovne partnerje na domačem trgu in v Sloveniji.

Poročilo za nadzorni odbor je podal občnemu zboru podpredsednik Franz Smrtnik, ki je poročal, da je nadzorni odbor pregledoval redno tekoče poslovanje ter vršil kontrolno funkcijo v Posojilnici Bank Železna Kapla kot tudi v podružnici v Miklavčevem. Poudaril je, da so krediti dobro zavarovani in vlagatelji so lahko prepričani, da so njihove vloge v Posojilni-

za 6,51% na 297 milijonov šilingov, letni promet pa je znašal 1 milijardo 496 milijonov šilingov. Tudi pri računu dobička in izgube je bil dosežen lep uspeh. Obratni rezultat, ki kaže uspešnost banke, je znašal 3.467.000,- šilingov ali 1,20% od povprečne bilančne vsote.

Predsednik Prušnik je z veseljem ugotavljal, da se je dolgotrajna želja po odprtju Pavličevega sedla končno le uresničila. S tem si pričakuje Posojilnica Bank Železna Kapla širšo sodelovanje s Savinjsko in Celjsko regijo na gospodarskem področju. Nadalje je predsednik Prušnik poročal, da je poslovanje banke uspelo kljub težki splošni

ci varno naložene. Višji revizor Franz Kristof je občnemu zboru posredoval skrajšano revizijsko poročilo, katero je bilo od članov Posojilnice Bank Železna Kapla potrjeno. Računski zaključek za poslovno leto 1999 je obrazložil občnemu zboru poslovodja Peter Kuchar. Na osnovi bilančnih števil je bilo razvidno, da je Posojilnica Bank Železna Kapla s svojim gospodarskim uspehom na pravi poti. Občni zbor je soglasno potrdil letni računski zaključek za leto 1999.

Poslovodji Peter Kuchar in Berti Furjan sta še podala poročilo o stanju ter poslovno poročilo za leto 1999. Iz poročila je bilo slišati, da so se

posli na domačem trgu ter tudi posli s Slovenijo zopet širili.

Iz Upravnega in Nadzornega odbora Posojilnice Bank Železna Kapla se je poslovilo šest dolgoletnih odbornikov: inž. Peter Kuchar (nad 43-letno delovanje v odboru banke), Jože Urh (nad 46 let), Franc Kukovica (nad 29 let), Jože Urank (nad 16 let), dipl. inž. Jože Habernik (nad 16 let) in Joško Maloveršnik (nad 13 let).

Izvolitev novega Upravnega in Nadzornega odbora je bila soglasna. Upravni odbor: predsednik: Vladimir Prušnik; podpredsednik: dir. Englbert Ojster; odborniki: Lorenz Novak, Ludwig

Tomaschitz, dr. Anna Schwarz, mag. Jože Blajs in Tomi Ošina.

Nadzorni odbor: predsednik: Miha Kuchar; podpredsednik: Franc Smrtnik; odborniki: Daniel Pasterk, Thomas Petek in Ferdinand Bevc

V imenu Zveze Bank Celovec je predsednik Upravnega odbora Willi Moschitz čestital Posojilnici Bank Železna Kapla k uspehu in želel tudi v bodoče, da se uspešna pot nadaljuje. Za posrečeni glasbeni okvir občnega zbora je letos poskrbel mešani pevski zbor SPD »Zarja«. S skupno večerjo se je občni zbor končal v prijetnem vzdušju.

PV Peter Kuchar

V zadnjih dneh vedno pogostje je naletim na ljudi, ki vprašujejo po meji, kjer naj bi se prenehal vsak kompromis v šolskem vprašanju. Med njimi je dosti takih, ki so še pred tedni zagovarjali tako imenovani narodnostni konsenz in skušali dopovedati, da je soglasje z deželnimi strankami pač političen uspeh in da se zaradi tega v šolski debati ni ničesar že vnaprej opredelilo. Nasprotno – ta konsenz naj bi krepil pozicijo zastopnikov koroških Slovencev, ker so si menda izbojevali pravico veta in z zahtevo po ustanovitvi dunajske komisije na ministrski ravni so šolsko razpravo iztrgali koroškemu objemu.

Kdor je pred tedni podvomil v politično pravilnost in strokovno smiselnost šolskega soglasja, je moral slišati in požreti kar nekaj neprimernih, da ne rečem zaničljivih izjav in pripomb. Tem bolj se čudim, zakaj se v trenutku širi vedno večja skepsa do tega konsenza, ki menda po izjavah sporazumnikov itak ne vsebuje nobene odločitve in slej ko prej odpira vse možnosti nadaljnje razprave in nadaljnje poteka. Nastaja vtis, da nekateri, ki so še pred kratkim zavračali vsako kritiko nad soglasjem in kritikom očitali, da

DUNAJSKA ŠOLSKA KOMISIJA: SO SE KOMPROMISI V DVOJEZIČNEM ŠOLSTVU?

Koliko lahko sploh še prenesemo?

ustvarjajo splošno depresijo (kot bi bil to političen pojem!) svoje prvotno ravnanje hočejo korigirati. Motivi za možni preobrat ostanejo skriti.

To živčno iskanje tiste točke, ki bi naj politično ne bila več znosna, ima vsekakor opraviti s tem, da bo poletni čas, ki dopušča tudi nekoliko politične odsotnosti, hitreje minil kot zaželeno. Poziv v dunajsko komisijo bo treba jemati resno. S tem pa se odpira zelo kočljivo vprašanje, namreč koliko strokovnjakov bodo lahko odposlali dvojezični učitelji in slovenske strukture. Kdo bo zatopal neodvisno znanost (npr. zastopniki univerz)? Števila članov v komisiji ne gre podcenjevati, že zaradi skupinske dinamične aspekte ne, ki nastajajo v takem sestavu. Pa tudi za uveljavljanje lastnih argumentov in za enotno prikazovanje svoje strokovne in politične moči je večsih kvantiteta delegiranih odločilna. V komisijah, ki morajo rešiti politično občutljive stvari in se lotiti tudi emocionalno nabitih tem, je socialno psihološki

moment izrednega pomena. Namreč – kdo tematizira konfliktna vprašanja? Kdo koga kako podpre, kadar stvarni argumenti ne štejejo? Kdo izmed delegiranih je sposoben za konflikt? Kdo je sploh pripravljen za konfliktno razpravo? Je konfliktno razpravljanje sploh zaželeno in hoteno ali pa je v ospredju harmoniziranje oz. ogibanje perečih vprašanj? Kdo si upa tudi oporekati načinu vođenja komisije? Kdo ugovarja mnenju vodje komisije? Kdo definira nalog komisije? In ta je v vsakem oziru šolsko-političen in se mora orientirati po strokovno-znanstvenih in pedagoško-didaktičnih vidikih.

To je zame tista odločilna tematska točka, pri kateri se bo lahko zapletlo in ki bo pokazala dejanske interese, s katerimi bodo člani prišli v komisijo. Definiranje naloge komisije bo v veliki meri dejanje politične moči, kajti tu se bo usmerila razprava in se bodo določili cilji razpravljanja. Zato bo tudi bistveno, s katerimi utemeljenimi predstavami in pismeno formu-

liranimi argumenti bodo šli dvojezični učitelji in zastopniki slovenskih političnih struktur na konstituiranje komisije. Delovanje v komisiji bo povsem odvisno od tega, če bo zadosti časa za priprave, za usklajevanje argumentov in za dogovorjanje strokovno-taktnega ravnanja.

Strukturam, ki bodo poslale svoje zastopnike v komisijo mora biti od vsega začetka jasno, o čem naj ta komisija razpravlja. Če bo točkovnik narodnega konsenza izhodišče in okvir razpravljanja v komisiji, potem je po mojem nalog, ki izvira iz odločitve Ustavnega sodišča z dne 9. marca 2000, zgrešen. Kajti ustavna odločitev govori o razširitvi dvojezičnega pouka na četrto stopnjo, ne pa o službenopravnih in personalno-političnih zadevah, ki jih vsebuje tako imenovani narodnostni konsenz. Razširitev dvojezičnega pouka je primarno stvar, ki jo je treba diskutirati pod pedagoško-didaktičnimi in in kurikularnimi aspekti. Vrednotenje dvojezične kvalifikacije ne sme biti tema razprave v komisiji. To pomeni,

da je nesporno funkcionalna in vrednostna razlika med enojezično in dodatno dvojezično kvalifikacijo. Kdor se hoče spuščati v enako vrednotenje obeh kvalifikacij, mora vedeti, da se je lotil spodkopavanja bistva dvojezičnega šolstva – to je namreč dvojezična kvalifikacija. Dvojezična kvalifikacija je osnova, da sploh lahko funkcionira in uspevata dvojezičen pouk in dvojezična šola. Vsakršna slabitev pomena dvojezične kvalifikacije pomeni v resnici, jemati dvojezičnemu šolstvu perspektive za nadaljnji razvoj.

Zdi se mi, da so zahteve deželnozborskih strank po spremembi dvojezičnega šolstva dosegle tisto točko, kjer ne more več biti kompromisov. Predvsem slovenskim političnim strukturam mora biti jasno, da k vrednotenju dvojezične kvalifikacije, ki šele omogoča prevzem in vršitev posebnih funkcij v dvojezični šoli (npr. razredni učitelj, ravnatelj) ni alternative. Zato je vprašanje po morebitnih kompromisih, ki bi jih morebiti lahko še preboleli, odveč in more biti samo retroično. Ali pa se vendar skriva za njim kaj bolj resnega, političnega?

Dr. Valdimir Wakounig

INTERVJU Z DRŽAVNIM SEKRETARJEM ZORKOM PELIKANOM

»Med manjšino in Slovenijo naj bi vladali uravnoveženi odnosi«

Zorko Pelikan, novi državni sekretar za Slovence v zamejstvu in po svetu, je bil rojen leta 1954 v Mirnu pri Novi Gorici. Poleti leta 1993 je kot direktor Zavoda za varstvo narodne in kulturne dediščine v Novi Gorici prišel na Ministrstvo za zunanje zadeve oz. točneje v sektor za sosednje države, kjer se je ukvarjal z odnosi z Italijo. Leta 1995 ga je poklicna pot zanesla v Trst, kjer je bil najprej vicekonzul in pozneje konzul. Po štirih letih se je vrnil v Ljubljano in bil v Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu zadolžen za stike oz. sodelovanje z manjšinami. Junija letos pa je postal novi državni sekretar.

Za Slovenski vestnik se je z njim pogovarjala Zdenka Varga-Novljan.

Koroška manjšina se je trenutno znašla v nekem neza-vidljivem položaju, če govorimo o odnosih s koroško deželno vlado?

Manjšina ima vedno smolo, da je pač manjšina in težko uveljavlja svoja stališča v odnosu do večine. Mislim, da bo potrebno še veliko potrpljenja, trdega dela in pa tudi usklajenosti med različnimi manjšinskimi organizacijami, da bi se preprečila nemera večine, da ta nesoglasja v nedogled izkorišča.

Zorko Pelikan

Ta sprememba v Uradu je za nekatere prišla dokaj nepričakovano. Govori pa se tudi, da je bila gospa Mihaela Logarjeva zamenjana, ker ni več ustrezala politiki prejšnje ljudske stranke?

O tem ne bi mogel dosti povedati, ker sem bil le uslužbenec tega Urada in se s politiko nisem dosti ukvarjal. Ker ne poznam ozadja, tega ne bi želel podrobneje komentirati.

V času, ko je bila državna sekretarka gospa Mihaela Logar, je prišlo, zlasti na relaciji do ZSO, do določenih finančnih pritiskov. Takratni podpredsednik vlade Marjan Podobnik je zelo na glas povedal, da bo discipliniral tisto stran, ki ne bo hotela pristati na poenotenje manjšinske politike, kar je bil takrat cilj slovenske ljudske stranke. Kako gledate na to problematiko vi kot novi sekretar?

Ne bi želel pogrevati zadev za nazaj. Nadaljeval bi z dobro prakso, ki se je v zadnjem času uveljavila v našem uradu. Spoštuje se organiziranost manjšine takšna kot je. Jasno je, da si želimo imeti čim bolj enotno manjšino, vendar tega od njih ne moremo zahtevati. V to smer govori tudi resolucija državnega zbora iz leta 1996, v kateri je zapisano, da je potrebno na nek način najti skupno obliko organiziranosti znotraj manjšine. Menim pa, da je pot, ki so jo ubrali koroški Slovenci, dobra. V uradu ocenjujemo, da je to pot, ki pelje v smer prizadevanj, da bi vsi segmenti koroških Slovencev med seboj dobro sodelovali. V bistvu so že postali verodostojen sogovornik tako Celovca, Dunaja kot seveda tudi Ljubljane.

Zorko Pelikan

Najbolj aktualna sta dva problema. Na eni strani so to neizpolnjene obljube oz. pravice, ki so zapisane v ADP, v odvisnosti s tem pa je KOKS sklenil, da manjšina ne bo sodelovala na uradnih proslavah 80. obletnice plebiscita, če ne bo pripravljenosti, da se izpolnijo vsaj nekatere zahteve (zakonska ureditev predšolske vzgoje, zastopstvo v dežel- nem zboru itd.) Ker ni realnih izgle- dov, da bi se zahteve uresničile, koroški Slovenci opozarjajo, da v primeru, če sami ne bodo sodelovali na uradnem delu, to pričakujejo tudi od predstavnikov Slovenije.

Težko je napovedovati prihodnje dogodke, izhajamo pa iz tega, da položaj na Koroškem najbolj poznajo manjšinci sami. Mislim, da bo odločitev Slovenije takšna, kot si bodo želeli koroški Slovenci sami.

To pomeni, da bo Slovenija upoštevala nasvete manjšine in ne toliko svoje lastne želje, da bi imeli s sosedi čim boljše stike. Ali drugače, je slovenski politiki v tem trenutku v prid dejstvo, da je Jörg Haider v bistvu »sovražnik« števila ena skorajda cele Evrope?

Dobri odnosi s sosedi so temeljna usmeritev slovenske države, istočasno pa tudi skrb za slovenske manjšine. Zato se bomo v Sloveniji odločali odgovorno in združili obe naši usmeritvi.

Verjetno ta odločitev ne bo tako lahka, saj bo na proslavi sodeloval tudi avstrijski predsednik Thomas Klestil?

Ne bi mogel povedati, kaj se bo zgodilo čez nekaj mesecev, vendar se bo Slovenija odločila pravočasno. Navsezadnje je diplomacija ena izmed tistih »obrti«, ki deluje na podlagi srečanj, dialoga. Če pa tega ni, je težko uveljaviti svoja stališča.

Na Koroškem se pripravlja novelizacija manjšinskega šolskega zakona, vzporedno s tem pa tudi spreminjanje zakona o objektivizaciji (nastavljanje ravnateljstev), ki posredno vpliva tudi na manjšinski šolski zakon. Ali imate kot državni sekretar kakršnokoli možnost vpliva na razvoj teh dogodkov?

Če bi imel neposredno možnost vplivanja, potem bi bil to znak, da Avstrija ni suverena država. Mi zadevo natančno spremljamo in z razvojem dogodkov nismo zadovoljni. Zato sprejemamo določene ukrepe, da se stvari ne bi odvijale v škodo manjšine oz. dvojezičnega šolstva.

Tukaj je velikokrat slišati drugačno mnenje. Predvsem predsednik NSKS Bernard Sadovnik je že večkrat javno apeliral na Slovenijo oz. si od nje želel več pomoči.

Verjamem, da je nezadovoljstvo s strani manjšine možno in verjamem, da si želijo, da bi Slovenija uporabila kakšna druga sredstva. Res je tudi, da politika do manjšine ni več izključno samo notranja zadeva neke države, kar v zadnjih letih Evropa stalno dokazuje. Slovenija ima na razpolago marsikatero pot in se je v skladu s temi možnostmi že odločila, kateri ukrepi bi lahko v čim večji meri zaščitili interese slovenske manjšine v Avstriji.

Eden izmed očitkov je, da se Slovenija boji krepkeje posredovati, saj računa na avstrijsko pomoč pri pogajanjih za polnopravno vključitev v EU?

To je lahko eno od možnih razmišljanj, vendar je treba pri tej problematiki ločiti bilateralno in multilateralno raven pogovorov. Zato bi bilo pogojevanje s strani Avstrije nesprejemljivo.

Omenili ste že resolucijo slovenskega državnega zbora in leta 96, v kateri je bilo med drugim tudi zapisano, da bo med Slovenijo in manjšino prišlo do boljšega gospodarskega sodelovanja. Sedaj smo v letu 2000, zgodilo pa se ni nič omembe vrednega?

Že ob svojem nastopu sem to področje izpostavil kot prioriteto. Upam oz. prepričan sem, da bo kljub omejenemu času delo možno zastaviti tako, da bi prišlo do konkretnih sprememb. Tukaj računam na razumevanje znotraj vlade dr. Bajuka in verjamem, da bomo v tej smeri uspešni.

Kako si konkretno predstavljate to pomoč, kajti pripravljenost je bila prisotna že doslej?

Konkretni predlogi so prihajali s strani manjšine, z vladne strani pa ni bilo pravega razumevanja. Koordinacijo znotraj vladnih resorjev naj bi upravljal Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, vendar pri tem ni prišlo do sprememb. Prepričan sem, da bo nova vlada pokazala več poslušnosti za gospodarsko sodelovanje s Slovenci v zamejstvu.

Ali se je odnos do manjšine z novo vlado kakorkoli spremenil? Tukaj namreč velja mnenje, da se ta odnos z vsako vlado nekoliko spremeni, kar pravzaprav ni v

prid manjšini. Prav tako pa se včasih pogreša neka jasnejša usmeritev slovenske države do svojih manjšin.

Strinjam se s tem, da bi morali med manjšino in Slovenijo kot matično državo vladati neki uravnoveženi odnosi, ki se ne bi smeli spreminjati glede na politično voljo slovenskih volilcev, čeprav moramo obenem vedeti, da je Slovenija mlada država, ki mora še marsikaj spoznati in dodelati.

Pomemben del odnosov oblikujejo tudi finančna sredstva. V zadnjih letih se podpora s strani Slovenije zmanjšuje. Se predvideva kakšno povečanje?

To je denar, ki prihaja iz slovenskega proračuna in mislim, da kakšnih večjih sprememb navzgor ni mogoče pričakovati. Zavzemali se bomo za povečanje prispevka, vendar moramo vedeti, da je Slovenija majhna država in da si bistveno večjih izdatkov v tej smeri ne more privoščiti. Prav sedaj so se začele priprave za prihodnji proračun. Z naše strani bomo pripravili predlog za povišanje in to z upanjem, da bo vlada podprla naš predlog.

Poleg tega, da je denarja vedno premalo, se pogostokrat zgodi, da prihaja z zamudo, kar slabo vpliva na delovanje na primer Slovenskega vestnika, ali Našega tednika, če vzamem za primer samo tisk?

Rekel bi, da naš prispevek prihaja popolnoma redno, vsak mesec in da smo se posebno trudili, da smo denar redno poslali tudi takrat, ko še nismo imeli finančnih poročil, kar se je zgodilo januarja letos. Po tej plati našim prejemnikom res ne povzročamo dodatnih težav.

Hvala za pogovor!

SLOVENIJA

Kako obdržati že pridobljene pravice žensk?

O pravici do svobodnega odločanja o rojevanju otrok, ki jo je Slovenija med prvimi zapisala tudi v svojo ustavo, se spet lomijo kopja. Tokrat o drugem delu v ustavi opredeljene pravice, o tem, da lahko ženska zanosi tudi s pomočjo umetne oploditve.

Pustimo zgodovino dogajanja ob strani. Pomembno je namreč, kje in kako se je zapletlo. Ker se iz tega lahko poučimo o stanju duha tistih, ki si danes jemljejo pravico do odločanja o temeljnih človekovih pravicah. Zapletlo se je namreč ob zahtevi, da bi bil postopek umetne oploditve dostopen tudi samskim ženskam. Tisti, ki o tem odločajo, so se

ustrašili, da bi po tem zakonu lahko rojevale tudi lezbijke.

Direktorica ljubljanske Ginekološke klinike je prepričana, da je spolno življenje dovoljeno samo ženskam znotraj zakonskih in izvenzakonskih skupnosti, kajti le kako drugače razumeti njeno izjavo, da pri samskih ženskah ni mogoče ugotoviti njihove neplodnosti?

Duhovne revščine »strokovnjakov« pa tu še ni konec. Prepričani so namreč, da je omogočanje rojevanja samskim ženskam neetično, ker se tako rojevajo nekvalitetni (?) otroci, saj jim je že vnaprej odvzeta pravica do očeta. Le kako svojo etičnost zagovarja tisti

zdravnik, ki je na vprašanje o umetni oploditvi paraplegičark odgovoril, da obžaluje njihovo neatraktivnost za partnerske odnose.

Višek norosti pa je seveda izjava zdravnice, ki zavrača pravico do starševstva samskim ženskam iz prepričanja, da otrok mora imeti očeta, ker je otrok ženin dar očetu in njun skupni dar narodu. Je potreben komentar?

Da pa tako ne razmišljajo le strokovnjaki, kažejo tudi rezultati ankete v nedeljskem Delu, ki je pokazala, da je skoraj 60 odstotkov Slovencev proti temu, da bi otroci živeli v istospolnih skupnostih.

Irena Destovnik

55LET VRNITVE IZ TABORIŠČ

Podoživeta vrnitev slovenskih pregnancev

Kakor pred 55 leti – potovanje v živinskih vagonih

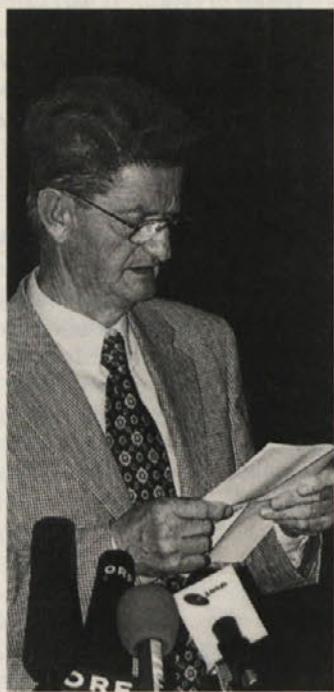
V živinskih vagonih so jih od- vlekli iz domovine, v ži- vinskih vagonih so se po treh letih, treh mesecih in treh dneh vračali. Polni nestrpnosti, ugi- banj, kako bo spet doma, in tudi nezaupanja, nastalega že v poblescitnem obdobju, v preži- vetem obdobju nacizma doma in v taboriščih.

Na Radišah so podoživeli ta- kratno potovanje proti domu in tudi veliko razočaranje v Belja- ku, ko so jih novi oblastniki,

Angleži in koroški mračnjaki, hoteli poslati nazaj v Nemčijo. Temu so se uprli. Prav upor in vztrajanje na beljaškem kolo- dvoru je bil dramaturški višek odrske enodejanke Andreja Ko- kota v dramatizaciji Jožeta Rov- ška »Skaljena sreča«. Zavzeto jo je zaigrala radiška igralska skupina: Marko, Ludvik, Mar- tin, Tatjana, Alenka, Boris, Jan, Mateja, Nuži, Tamara, Kristian, Annalena in Fabian, tekste iz pričevanj pa sta brala Kristina

in Aleksander Tolmaier. Sveča- no prireditev je začel Matevž Wieser, slavnostni govornik je bil predsednik ZSI Jože Partl, med prepolno dvorano obisko- valev pa so bili tudi častni go- stje, slovenski veleposlanik na Dunaju Ivo Vajgl, konzul RS v Celovcu Boris Jelovšek, pod- predsednik NSKS dr. Reginald Vospornik, podpredsednica ZSO Ana Blatnik ter predsed- nik Društva izgnancev Sloveni- je Vlado Deržić.

IZ GOVORA PREDSEDNIKA ZSI JOŽETA PARTLA

blem. In ta vrsta domovinske zvestobe je tudi danes v na- sprotnju z evropskim duhom. Prav v tem duhu bi bilo treba reševati vse koroške proble- me. Toda do rešenih proble- mov smo še zelo daleč ...

... Pred nami je deseti okto- ber, osemdeset let skupnega življenja v Avstriji. Koroška te obletnice rada praznuje. Toda še vedno po starem vzorcu. Ni veliko razlike med praznovanjem v prvi av- strijski republiki, v obdobju nacizma in v drugi republiki po propadu nacizma. Dokaz zato je freska v sejni sobi koroškega deželnege zbora, katero so po vojni sicer za- krili, nikoli pa ne odstranili ...

... Ko se spominjamo naše vr- nitve na Koroško, nikogar ne napadamo. Opominjamo sa- mo zato, da bi se kaj takega nikoli več ne ponovilo. A Ko- roška, tako uradna kot ne- uradna, k tem dogodkom mol- či. Ta problem zamolčijo tudi nemško pismo mediji, včasih pa tudi naši. In prav to je tisto, kar nas boli in zaskrbljuje. Ob vsem pogledu naprej in tudi prav zaradi tega bi se teh do- godkov morala spomniti tudi uradna Koroška. Saj ji ne bi bilo treba biti nerodno. Saj nas ni izgnala avstrijska ob- last. Bili so sicer Korošci, na- cisti, toda hlapci tuje države. V duhu »domovinske zvesto- be« so reševali koroški pro-

... Koroška bodi vendar evropska, ne samo za sosede, temveč za obe narodni skup- nosti, ki živita v njej! Ti dve bi, če ne bi bilo ščuvanja, ži- veli složno kot v prejšnjih sto- letjih. To bi bil največji po- klon 10. oktobru. Koroški deželni glavar je pred kratkim ugotovil, da je bil 10. oktobra poražen nacionalizem, kar je deloma res. Toda prav on in njegovi pristaši se najbolj poslužujejo nacionalističnega hujskanja, ki bi nam Slove- nem ponovno odškrtal del naših pičlih pravic. Za kaj ta- kega Korošci, predvsem slo- vensko govoreči, 10. oktobra leta 1920 nikakor niso glas- vali.

Že dolgo ni bilo take prire- ditve kot je bila nedeljska Zveze slovenskih izseljen- cev ob 55-letnici njihove vrnitve na domove. Bilo je tako pristna, doživeta in iz- raz resnice, brez pretvarjanja in olepševanja. Po letih trp- ljenja in strahu v raznih ta- boriščih po hladni Nemčiji so se naši pregnanci vračali domov polni upanja, da je končno zasijala svoboda tudi zanje. Veliko razočaranje vseh vračajočih je bil spre- jem v Beljaku. Namesto poz- drava in izrečene dobrodoš- lice so jih sprejeli kot tujce, zasovražene še iz obdobja hitlerjanske oblasti, ter jih hoteli poslati nazaj v Nemči- jo. Uprli so se temu nadvse žalostnemu in sramotnemu sprejemu koroške domovine.

Do srca je segala uprizo- ritev te vrnitve – razmišlja- nje, petje in še posebno upo- rne partizanske pesmi, ki so že v taboriščih dajale pre- gnancem upanje, da bodo s pomočjo partizanskega upo- ra dočakali svobodo.

Posebno močno pa smo to prireditev doživeli tisti udeleženci, ki smo s par- tizanskimi puškami prispe- vali svoj delež, da so se vrata strahote odprla tudi za nas Slovence.

Prireditev je bila izredno razveseljiva in hkrati vzpod- budna tudi za druge, saj je pokazala, kako je treba pri- kazati zgodovino koroških Slovencev in njihov boj za obstanek. *Lipej Kolenik*

P preteklo nedeljo smo na sončnih Radišah nekdanji izseljenci doživeli svojo drugo vrnitev. Res, da je bilo celotno okolje primerno prirojeno da- našnjemu času ali smiselno se je prikaz vendarle v precejšnji meri naslanjal na dogajanja poletnega meseca leta 1945. Tokrat me je obdajalo ugodje

jake na poti v domovino. Pre- vevajo jih svetli upi, spet pa dvomi ali zle slutnje. Bo li še čas za jesensko posetev? Mar žito že dozoreva, kako je s krmo? Je sploh še kak rep pri hiši? In hiša, skedenj? Je vse kolikor toliko urejeno ali po- polnoma zanemarjeno, oro- pano? Tisoč vprašanj – odgo-

vor pa v vetru iz- gubljen. Slovenska zastava – zdaj bomo mi gospodarji!? Ko-

Izseljenci se vračajo...

radiškega kulturnega doma, a oči so bile magično uprte v ti- sti živinski železniški voz, ki se je z dovršeno akustično spremljavo »pomikal« po odru. Družina v njem – staro in mlado – je zelo posrečeno ponazarjala radostno pričako- vanje, enako tudi vsiljujoče se dvome ob povratku na domačo zemljo. Seveda se je sentimen- talna koroška duša slej ko prej utapljala v neizmernem do- moljubju našega življa, nič manj pa ni bilo pogrešati sme- lega pogleda v nove zarje.

»Zakaj sem partizan...« je bila jasna izpoved, da se je bilo le z uporom mogoče otresti kr- vavega nasilja, ki je terjalo to- liko žrtev od našega občestva. Ena izmed teh usod je ganljivo opisana v pesmi o »tihotnem jezeru«, kjer počiva nesrečno dekle ob izgubi svojega drage- ga. Vse te misli spremljajo ro-

liko resnice je na tem? Morda pa...? Živijo Koroška! Toda tod zapoveduje angleška za- sedbena sila. Proč z zastavo! Nazaj v vagone!

Ne, to ni naša domovina! Mar te nismo ljubili dovolj? Vsiljuje se Cankar: gospodar se menja, a bič ostane...

V srcu me nekaj zaskeli, grenkobo solze čutim na us- nicah. Ne sramujem se teh, ki si utirajo pot po licu. Drugič sem se vrnil na domačo zem- ljo, drugič občutil radost, morda tudi razočaranje.

Kako je že rekel predsed- nik Jože v svojem slavnost- nem govoru ob 55-letnici vr- nitve iz pregnanstva: »Pogled Koroške naj ne zamegljuje siva pajčevina mračne prete- klosti, pogled naj bo smelo uprt v novo Evropo – v boljši svet od prejšnjega.«

Franc Černut

POZDRAVNO PISMO PREDSEDNIKA REPUBLIKE SLOVENIJE

Spoštovani gospod Partl,
dovolite mi, da se vam zah- valim za povabilo na svečano prireditve, ki ste jo ob 55-let- nici vrnitve izseljenih Koroš- cev in Korošic pripravili na Radišah. Žal se Vašemu pri- jaznemu vabilu zaradi že prej sprejetih obveznosti ne bom mogel odzvati in Vas prosim, da moje pozdrave prenesete vsem udeležencem tega spo- minskega dogodka.

Prepričan sem, da boste iz- seljeni s to prireditvijo obudi- li, predvsem pa spomnili mlaj- še generacije na nepozabne in težke dni, ki ste jih preživljali v izseljenstvu, kakor tudi na vesele trenutke vračanja v do- mače kraje.

Vam in vsem udeležencem svečanosti želim prijetno druženje.

*S spoštovanjem
Milan Kučan*

Zahvala

Po nedeljski prireditvi ob 55- letnici vrnitve slovenskih pre- gnancev iz taborišč se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so ka- korkoli pomagali, da je bil uspeh res izreden in vsestran- sko zadovoljiv.

Zahvala velja Slovenskemu prosvetnemu društvu Radiše, ki nas je ljubeznivo sprejelo v svojem kulturnem domu. Pri- znanje in hvaležnost izrekamo Jožetu Rovšku in Andreju Ko- kotu za pripravo scenarija, igralski skupini pod vodstvom Nužija Wieserja in režiji Jože- ta Rovška za izredno preprič- ljivo in globoko doživeto dramsko uprizoritev vračanja pregnancev, mešanemu in mo- škemu pevskemu zboru s pe-

vovodjem Nužijem Lampich- lerjem za občuteno izvajanje pevskega sporeda, recitatorje- ma Kristini in Aleksandru Tol- maier za branje odlomkov iz spominov bivših pregnancev ter tehnični ekipi za njen od- govorni delež pri uspešni iz- vedbi prireditve. Ne nazadnje pa velja Radišanom zahvala tudi za požrtvovalnost, s kate- ro so poskrbeli za lep potek družabnega srečanja.

Najlepši izraz hvaležnosti vsem naj bo zavest, da je pri- reditev uspešno prispevala k ohranitvi spomina na čase preganjanja in trpljenja ter upora in boja naših ljudi v naj- težjem obdobju naše narodne zgodovine.

Zveza slovenskih izseljenec

ŽITARA VAS

Folklorna noč

V petek so Žitajčani le še imeli srečo z vremenom, tako da je letošnja druga prireditel tradicionalnega Open-air-cikla lahko potekala v žitajskem farovškem dvorišču.

Geslo »Folklorna noč in dolga noč hitrih polk« je privabilo veliko število plesalcev in ljubiteljev tradicionalnih plesov. Za uvod je zaigral vrhunski slovenski ansambel »Igor in zlati zvoki«, ki je poskrbel za dobro vzdušje med publiko.

Druga nastopajoča skupina pa je šele kratkoročno prišla na spored. Organizatorji večera SPD »Trta« so namreč povabili absolvente slovenskega srednješolskega tečaja ravnatelja

Marka Bajuka iz Buenos Airesa v Argentini na folklorno noč v Žitari vasi. Že deveto leto prihajajo argentinski Slovenci, ki v Argentini obiskujejo pouk slovenščine ob sobotah, v Slovenijo, in vedno v okviru tega obiska pridejo tudi na Koroško. Tako so obiskovalci folklorne noči videli nekaj utrinkov iz kulturnega življenja Slovencev v Argentini, ki so jih Argentinci posredovali z dvema plesoma in pesmijo.

Sledila je izvedba globaške »Ojseti«, ki je že v Globasnici doživela velik uspeh, nato pa je ansambel »Igor in zlati zvoki« igral za ples dolgo v noč.

T. G.

Skupina iz Argentine je predstavila delček svojega kulturnega ustvarjanja

PRI KOŠARJU NA GORI

O ljubezni, strasti in boli

Šavrinske pupe en regaconi so s svojo slikovitostjo očarali publiko. Foto: Štukelj

Kljub nestanovitnemu vremenu minulo soboto – čez dan je kar nekajkrat deževalo – so se organizatorji odločili, da izvedejo tradicionalni koncert pod milim nebom.

Tokrat je zbor »Vaščani pojo« povabil na Koroško prijatelje iz slovenske Istre in sicer skupino »Šavrinske pupe en regaconi« Rožane Koštial. Poleg teh dveh skupin so noč

ljudskih pesmi popestrili slovenski mladinci iz Argentine. S šopkom domačih ljudskih pesmi so »Vaščani pojo« pod vodstvom Jožka Kovačiča otvorili kulturni večer. Kot drugi so bili na vrsti »Šavrinske pupe«, to so žene v izvornih in krasnih nošah z Rožano Koštial na čelu, ki je številnemu občinstvu razlagala v domačem šavrinskem narečju, ki

je obogaten z italijanskimi in hrvaškimi besedami, posamezne dele noše. Nadalje je publiki iz Roža, Podjune in Zilje srčno in šaljivo pripovedovala o domačih šegah in navadah: kako si izbere Šavrinka moža, o svatbenih navadah, ljubezni, kmečkih opravilih itd. Drugo presenečenje pa je bil nastop mladinske skupine iz daljne Južne Amerike, iz Buenos Airesa. Fantje in dekleta so predvajali nekaj plesov in zapeli tudi eno pesem. Ob tej priložnosti so rojaki iz Argentine podarili Jožku Kovačiču in Nužiju Tolmajerju spominska darila. Program so nato spet nadaljevali »Vaščani« in zapeli ubrano in čutno še nekaj pesmi in eno skupno pesem (»Tam doli po polju« idr.). Kot zadnja točka na sporedu je bil še enkrat nastop »Šavrinskih pup (deklet) en regaconov (fantov)«, ki so zapeli večglasno še nekaj ljudskih pesmi ob spremljavi domačih glasbil.

Žal je krajevna ploha za nekaj časa prekinila pester spored. Po dežju so gostje iz Istre spet osvojili oder in z velikim navdušenjem obiskovalcev zaključili 11. srečanje pri Košarju na Gori. Vse nastopajoče skupine je publika obdaruila z močnim aplavzom.

Po koncertu je sledilo družabno srečanje, ki je trajalo pozno v noč.

M. Š.

Letošnji 48. mednarodni poletni Festival v Ljubljani se je pričel 5. julija v Cankarjevem domu z izvedbo oratorija Edwarda Elgarja Gerontijeve sanje. Festival je letos še razširil pestro ponudbo in prireditve se ne bodo odvijale samo v letnem gledališču v Križankah, ampak tudi v Cankarjevem domu, na skoraj obnovljenem ljubljanskem gradu, v frančiškanski cerkvi (z novimi 58-registrskimi orglami) in na Prešernovem trgu. Do 26. avgusta bo sodelovalo več kot tri tisoč priznanih domačih in tujih umetnikov, ki bodo izvedli preko šestdeset prireditev.

48. MEDNARODNI POLETNI FESTIVAL V LJUBLJANI

Bogata ponudba

V četrtek, 27. julija, bo Ansambel Oslo Baroquesoloists v frančiškanski cerkvi izvedel znameniti Pasijon po Janezu J. S. Bacha. Naslednji dan bo prav tako v frančiškanski cerkvi Korejski komorni ansambel iz Seula izvedel program raznih skladb za godala, s solistoma Min Kim, violina in Jung Kwak, harfa. Med drugim bodo izvedli tudi štiri slovenske ljudske pesmi Janija Goloba. V soboto, 29. julija, bo na Prešer-

novem trgu zaigral Kvartet Kanta v neobičajni zasedbi (trobenta, saksofon, harmonika, pozavna). V nedeljo, 30. julija, se obeta prvovrsten dogodek, saj bo na ljubljanskem gradu igrala naša slavna flautistka Irena Grafenauer, ki bo v zasedbi z violinistom Rainerjem Kusmaulom in violistom Wolframom Christom izvedla program skladb M. Regerja, W. A. Mozarta, F. A. Hoffmeisterja in L. van Beethovna.

V ponedeljek, 31. julija, bo organist Petr Rajnoha v frančiškanski cerkvi izvedel recital orgelskih skladb od Bacha do Regerja, isti večer bo pa na ljubljanskem gradu zaigral tudi Evropski mladinski jazz orkester pod vodstvom Helge Albin. 1. avgusta bodo Newyorški komorni glasbeniki pod umetniškim vodstvom oboistke Ilonne Pederson na Gradu zaigrali pester program skladb za oboo, angleški rog in fagot. Naslednji dan, 2. avgusta bo prav tako na Gradu nastopil Ansambel Omnia (violončelo, kitaro, tolkala) s solistko sopranistko Elaine Ortiz Arandes. Na programu imajo

zanimive skladbe od A. Vivaldi-ja do F. G. Lorce. V petek, 4. avgusta bo v frančiškanski cerkvi zaigral Salzburški komorni orkester s solisti (flavta, violina, klavir) pod vodstvom Haraldja Nerata. V ponedeljek bo ponovno na Gradu zaigrali domači Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije pod umetniškim vodstvom Andreja Petrača, s solistom, violončelistom Mischo Maiskem.

Vstopnice za vse koncerte lahko kupite pri blagajni Festivala vsak delavnik od 11. do 14.00 in od 16.00 do 19.00 ter uro pred začetkom prireditve na prizorišču. Lovro Sodja

POSEBNA PONUDBA ZALOŽBE DRAVE

Ugodni paketi knjig za

POLETNO BRANJE 2000

Če kupite knjige v paketu in ne posamezno, si boste prihranili precej denarja

1. PAKET: 3 knjige za samo šil. 89,- PAULA, Andreas (Hg.): Mehrsprachigkeit in Europa. Modelle für den Umgang mit Sprachen und Kulturen. LEBEN, Andreas: Vereinahmt und ausgegrenzt. Die slowenische Literatur in Kärnten. EDER, Beate: Geboren bin ich vor Jahrtausenden ... Bilderwelten in der Literatur der Roma und Sinti

2. PAKET: 4 knjige za samo šil. 118,- MENZ, Florian/LALOUSCHEK, Johanna/

DRESSLER, Wolfgang U.: »Der Kampf geht weiter« Der publizistische Abwehrkampf in Kärntner Zeitungen seit 1918. Eine sprachwissenschaftliche Analyse von Vorurteilen und Feindbildern. FISCHER, Gero / GSTETTNER, Peter (Hg.): »Am Kärntner Wesen könnte diese Republik genesen«. An den rechten Rand Europas: Jörg Haiders »Erneuerungspolitik« OBLAK, Reinhold: Machtpolitik macht Schule. Ausgrenzung und Ghettoisierung der sloweni-

schen Volksgruppe am Beispiel der zweisprachigen Volksschule in Kärnten (1984–1988) PERCHINIG, Bernhard: »Wir sind Kärntner und damit hat sich's...« Deutschnationalismus und politische Kultur in Kärnten

3. PAKET: 3 knjige za samo šil. 148,- PARIN, Paul: Karakul. Sedem zgodb in en faksimile KOLLERITSCH, Alfred: Allemann. Roman SZYSZKOWITZ, Gerald: Moritz in Nathalie ali strah pred hrepenenjem

4. PAKET: 3 knjige za samo šil. 180,- MESSNER, Janko: Schwarzweiße Geschichten OSWALD, Jani: Achillesverse KOSOVEL, Srečko: Integrale

5. PAKET: 4 knjige za samo šil. 190,- PRUŠNIK-GAŠPER, Karel: Genssen auf der Lawine. Der Kärntner Partisanenkampf SPURENSUCHE. Erzählte Geschichte der Kärntner Slowenen KÄRNTEN – VOLKSABSTIMMUNG 1920 PLETESKI, Janko: Slowenisch oder deutsch? Nationale Differenzierungsprozesse in Kärnten (1848–1914)

6. PAKET: 3 knjige za samo šil. 99,- FRITZ, Ervin: Črna skrinjica TURRINI, Peter: V imenu ljubezni BRECHT, Bertolt: Pesmi

7. PAKET: 5 knjig za samo šil. 149,- KOKOT, Andrej: Pastirjevi rajni KRESE, Maruša: Beseda. Pesmi JANUŠ, Gu-

stav: Sredi stavka. Pesmi KUCHLING, Martin: Okamenela sled. Pesmi ELLER, Fran: Znane in neznane poezije

8. PAKET: 3 knjige za naše najmlajše pa samo šil. 105,- KULNIK, Marica (Text)/LOISKANDL-WEISS, Zorka (Illustr.): Tai. Deutsch-italienisch-slowenisch LEVSTIK, Fran: Martin Krpan. Aus dem Slowenischen von Helga Mračnikar. MODERNDORFER, Vinko: Koroške ljudske pravljice in pripovedke

Knjige naročite lahko tudi po telefonu 0463/55 464 ali po e-mailu drava@slo.at. Ponudba velja do 31. avgusta oziroma dokler so na zalogi. Poslužite se priložnosti!

PRIREDITVE

ČETRTEK, 27. 7.

KOČUHA, Camping Rož – SPD Šmarjeta/Apače
21.00 Kabaret »Vse za ljubi kruhek«. Gostuje gledališka skupina SPD Borovlje

PETEK, 28. 7.

BEKŠTANJ, na gradu – turistični urad občine Bekštanj
20.00 Grenzenlos-Brez meja-Senza confini. Sodelujejo: Oktet Suha, Ženski višarski kvintet iz Ukev, Kärntner Doppelsextett, Jaka Jeraša (bariton), Gerhard Tischler (tenor) in Tamburaški zbor Jepa-Baško jezero

DOBRLA VAS, Kulturni dom – SPD Srce
20.30 Poletna noč z ansamblom »Lojzeta Slaka«

NEDELJA, 30. 7.

RADIŠE, pri Boštiju v Lipici – SPD Radiše
14.00 Tekma koscev

SREDA, 2. 8.

CELOVEC, na dvorišču Mohorjeve – Mohorjeva
20.00 Klasika pri Mohorjevi. Quartett Tartini & Mate Bekavac (godalni kvartet & klarinet). Ob slabem vremenu v Marijini cerkvi/Benediktinski trg

ČETRTEK, 3. 8.

CELOVEC, na dvorišču Mohorjeve – Mohorjeva
20.00 Klasika pri Mohorjevi. Thomas Christian & Tatjana Franova (violina & klavir). Ob slabem vremenu v Marijini cerkvi/Benediktinski trg

PETEK, 4. 8.

ŽITARA VAS, farovško dvorišče – SPD Trta, SPZ
20.30 Plesna predstava »Grandhotel«. Gostuje plesna šola »Mojca Horvat« iz Ljubljane

SOBOTA, 5. 8.

CELOVEC, na dvorišču Mohorjeve – Mohorjeva
20.00 Klasika pri Mohorjevi. Mojca Zlobko & Primož Novšak (harfa & violina). Ob slabem vremenu v Marijini cerkvi/Benediktinski trg

NEDELJA, 6. 8.

OBIR, Na vrhu
11.00 Pohod na Obir. Ob povratku piknik na Marofu

NEDELJA, 14. 8.

GLOBASNICA, cerkev sv. Heme – SKD Globasnica, Fara Globasnica
19.00 TRIVIUM - TRI POTI - DREI WEGE. Oblikujejo: Rudi Benetik, Janez Gregorič, Fabjan Hafner

NEDELJA, 20. 8.

ŠPETER (ČEDAD) – ZSKD Trst, SPZ
12.00 30. mednarodna likovna kolonija za mladince od 10. do 14. leta. Prijave pri SPZ, tel. 0463/514300-22

Team fm.queera, lyfestyle odaje lezbingey-ev pri radiju AGORA, nujno išče sodelavko/sodelavca, ki obvlada slovenščino! Tel. 0676/7185300.

KATOLIŠKA MLADINA, KATOLIŠKA PROSVETA in MOHORJEVA ZALOŽBA razpisujejo

enodnevno literarno delavnico Milke Hartman v Libučah

v soboto, 16. septembra 2000, na vrtu galerije Falke za slovensko pišočo avtorje z uporabo starinskih pisalnih strojev in z istočasno izdajo zbornika iz tam nastalih besedil v improvizirani knjižni izdaji.

Pogoj za udeležbo je prijava in pripravljenost udeležence, da sodeluje na način, kakor so si ga zamislili prireditelji. S seboj naj prinese starinski pisalni stroj. Žirija bo ocenjevala literarno vrednost besedil in najboljše besedilo nagradila – hkrati pa bo ocenjevala tudi starinsko vrednost in zanimivost uporabljenega pisalnega stroja in nagradila tudi imetnika najbolj zanimivega čudeža tehnike iz minulih časov.

V literarni delavnici bo največ 12 avtorjev, ki se prijavijo na razpis in jih izbere žirija; ta bo tudi ocenjevala napisana dela. Nagrada za najboljše besedilo znaša 5000 šil., nagrada za najzanimivejši stroj pa 2000. Starinski pisalni stroj si mora priskrbeti vsak sam.

Prijave do konca avgusta na naslov: Katoliška mladina, literarna delavnica Libuče, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec/Klagenfurt

RAZSTAVA

Salvador Dali

Razstavo grafičnih del svetovno znane španskega slikarja Salvadorja Dalija v Mestni galeriji v Celovcu si boste lahko ogledali pod strokovnim vodstvom prof. Janje Zikulnig v petek, 4. avgusta 2000, ob 17. uri

Poleg tega bo znižana vstopnina za 30 šil. in boste plačali namesto 70 le 40 šilingov.

Genialni »paranoik« Salvador Dali je poleg Picassa najuspešnejši španski slikar minulega stoletja. Njegove inscenacije so vzbujale veliko medijsko pozornost po vsem svetu in privabile mnogo gledalcev, med njimi tudi premožne mecene in zbiratelje. V Mestni galeriji je na tej potujoči razstavi na ogled 450 grafičnih del iz javnih in tudi privatnih zbirk.

SLOVENSKO ŠOLSKO DRUŠTVO V CELOVCU

razpisuje delovno mesto vzgojiteljice/vzgojitelja za Mladinski dom v Celovcu

Pogoji za zaposlitev: pedagoška izobrazba, delovne izkušnje, obvezno znanje slovenščine in nemščine (po možnosti še tretji jezik), pripravljenost za nadaljnje izobraževanje Nastop službe 1. 9. 2000.

Prošnji je treba priložiti: življenjepis, potek dosedanjega izobraževanja, dokaz ev. dosedanjih delovnih izkušenj Prošnje naslovite na: Slovensko šolsko društvo, Mikschallee 4, 9020 Celovec

Iščemo v okolici Borovlj osebno za poldnevno nego starega človeka. Kličite po telefonu štev. 04227 / 5574

Odstiranja – Enthüllungen

Predstavitel Narodopisne zbirke Slovenske prosvetne zveze v Celovcu v k & k-centru Šentjanž od 3. julija do 20. avgusta 2000

SLOVENSKA ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

v Mikschallee 4 v Celovcu bo zaradi dopustov zaprta od 7. 8. do 12. 9. 2000

Od 28. avgusta do 11. septembra si lahko izposojate knjige od ponedeljka do četrta od 8. do 12. ure

ČESTITKA

Janko Zwitter – ekonomski svetnik

Janko Zwitter, svetnik v Kmetijski zbornici na listi Skupnosti južnokoroških kmetov, je bil pred nedavnim imenovan za ekonomskega svetnika. Naslov je prejel iz rok avstrijskega ministra za kmetijstvo Moltererja. Janko Zwitter je tudi predsednik koroškega združenja konjerejcev. Dolgoletnemu odborniku Zveze slovenskih organizacij iskreno čestitajo vsi kolegi!

SLOVENSKI VESTNIK čestita

PRAZNUJEJO! Ani Korisello-Jesenko iz Čahorč pri Kotmari vasi – god; Jože Marketz iz Radiš – 45. rojstni dan; Ančka in Fric Kumer z Blata pri Pliberku – god in rojstni dan; Hanzl Kleinberger iz Rožeka – 60. rojstni dan; Ana Petrač z Komlja pri Plbierku – god in 88. rojstni dan; Kurti Ilauin iz Breitenegga – rojstni dan; Ursula Ottowitz iz Dravlj pri Šentjakobu – 88. rojstni dan; Margareta Ogris iz Radiš – 80. rojstni dan; Jaki Hribernik z Grabna – god in rojstni dan; Ani Golavčnik iz Šentlipša – 64. rojstni dan; Ani Krauland iz Šentlipša – rojstni dan; Marta Urh iz Planznice – osebni praznik; Jakob Potočnik z Goselne vasi – osebni praznik; Friedl Matheuschitz z Lovank – osebni praznik; Maria Pavlič z Dobrove – osebni praznik; Ana Golavčnik iz Stare vasi – osebni praznik; Jakob Wastl z Metlove – osebni praznik; Ana Zergoj z Kazaz – osebni praznik; Fridi Ogris z Branče vasi pri Bilčovsu – osebni praznik; Irmi Lauritsch z Moščenice pri Bilčovsu – rojstni dan; Ana Knafl iz Velike vasi pri Šentjakobu – osebni praznik; Maria Milač z Blata pri Pliberku – 65. rojstni dan; Franc Schliesser z Bistrice pri Pliberku – 70. rojstni dan; Valentin Čebul, Ana Perč, Joško Koncilijs in Jakob Hirm – osebni prazniki.

Slovenski vestnik – usmerjenost lista seštevke mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu. SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

UREDNIKA

Sonja Wakounig (-50)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

TISK

Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI

Tarviser StraBe 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletekst 299

ČE 27. 7. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zila

PE 28. 7. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 29. 7. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi – ...

NE 30. 7. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! 18.00 Glasbena mavrica

PO 31. 7. ■ 18.10 Kratki stik

TO 1. 8. ■ 18.10 Otroški spored

SR 2. 8. ■ 18.10 Glasbena mavrica

21.04 Večerni spored

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 30. 7. ■ 13.30 ORF 2 • 55-letnica vrnitve slovenskih družin iz taborišč tretjega rajha • Finančna podpora na račun dvojezičnih napisov? • Mladinski center na Rebrici • Teatr Trotamora: z »Opero za tri groše« gostovalo na mednarodnem festivalu gledališča v Kornwestheimu • Brez meja – grenzenlos: koncert s prikazom dvojezične koroške v pesmi in besedi na Bekštanskem gradu

PO 31. 7. ■ ORF 2 odpade! 16.00 TV SLO1 – Ponovitev

RADIO KOROTAN

na frekvencah 105.5, 106.8 in 100.9

PO-PE ■ 6.00 Dobro jutro, sonce 8.00 Viža 8.30 Živa 14.00 Viža 14.30 Korotanov zimzelen 15.00 Kratek stik 16.30 KoroDan (KORO-žurnal 17.15-17.30)

SO ■ 7.00 Domača budilka 8.30 Korotanov mozaik 14.00 Južni veter 16.00 Smrklja

NE ■ 6.30 Sedem pred sedmo 7.00 Domača budilka 8.00 Otroški vrtljak 8.30 Zajtrk s profilom 14.00 Iz zlate dvorane 15.00 Zborovska 15.30 Čestitamo in pozdravljamo 17.30 Šport in kratke vesti

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE 28.07. ■ 10.00 Vročinski val 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Kultura - Radio Triglav 18.00 Poletni radio 18.45 Poročila 19.00 Proud to be loud 20.00 Music for the masses 23.00 The rest of the day 24.00 Ta mera 1.00 Soundtrack tedna: Hoodlum

SO 29.07. ■ 10.00 Forum 11.30 Campus: družbena raznolikost v ZDA 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Svet je vas 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 Glasba 20.00 Yugo-Rock 23.00 Glasba

NE 30.07. ■ 10.00 Evropa v enem tednu (BBC) 10.30 Glasba 11.00 Literarna kavarna: branje Gabriele Stötzer 12.00 Poročila 12.07 Divan 12.30 Special 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 Radio Triglav 20.00 Sunday Loops (DJ Nova) 22.00 For those about to Rock 24.00 Glasba

PO 31.07. ■ 10.00 Vročinski val - Radio Triglav 11.30 Tečaj slovenščine 12.00 Poročila 12.07 Iz kolonije mladostnikov na Milštatskem jezeru (v turškem jeziku) 18.00 Poletni radio 18.45 Poročila 19.00 Šport: 100 koroških Slovencev na Triglavu 20.00 Take the Jazz Train 22.00 Svet je vas: tok iz jadrskih elektrarn (pon.) 23.00 Glasba 24.00 Forum: Ekologija - okrogla miza z radiem Triglav (pon.)

TO 1.08. ■ 10.00 Vročinski val: Bernd Liepold-Mosser 12.00 Poročila 12.07 Iz kolonije mladostnikov na Milštatskem jezeru (v turškem jeziku) 18.00 Poletni radio 18.45 Poročila 19.00 Kakko! - japonska kultura in glasba 20.00 Noche Latina 21.00 Campus 21.30 Planet music 22.00 Literarna kavarna 23.00 Nachtfalter 00.30 Glasba 1.00 Šport: 100 koroških Slovencev na Triglavu (pon.)

SR 2.08. ■ 10.00 Vročinski val - Radio Triglav 12.00 Poročila 12.07 Iz kolonije mladostnikov na Milštatskem jezeru (v turškem jeziku) 18.00 Poletni radio 18.15 Tečaj slovenščine 18.45 Poročila 19.00 Musica italiana 20.00 Ruff Radio 22.00 Mad Force 24.00 Special) 1.00 Glasba

ČE 3.08. ■ 10.00 Vročinski val - Radio Triglav 11.30 Tečaj slovenščine 12.00 Poročila 12.07 Iz kolonije mladostnikov na Milštatskem jezeru (v turškem jeziku) 18.00 Poletni radio 18.45 Poročila 19.00 Yesterday & Today 20.00 Freak Show 21.00 FM Queer 22.00 Glasba

Toliko koroških Slovencev naenkrat še ni bilo na Triglavu kot minulo nedeljo, 23. julija 2000. Odgovorno za ta masovni podvig na očaka slovenskih gora je bilo Slovensko planinsko društvo »Celovec«. Letos mineva sto let odustanovitve njegove predhodnice, ko so srčni možje v Beljaku ustanovili Ziljsko podružnico.

Po vsaki vihri je društvo na novo začelo delovati. Najsi je to bilo po prvi svetovni vojni in po prvih pojavih etničnega čiščenja, ki so prizadeli po plebiscitu predvsem slovensko koroško inteligenco in so mnogi člani morali zapustiti deželo. Še huje je bilo po drugi svetovni vojni, ko je uničevalni bič nacionalnega socializma tudi med slovenskimi koroškimi planinci zapustil opustošenje in je bilo treba začeti docela znova.

Takrat so pokončni fantje in možje, med njimi Lubo Urbajs, danes starosta slovenskih planincev na Koroškem, Franc Rehsmann ali pa Jože Miklavčič in drugi spet dvignili zastavo in poživili društvo. Počasi, a zagvisno sta društvu rasla moč in ugled in skorajda logična posledica tega razvoja je bila postavitve koč na Bleščeči planini. Razume se, da so pri udejanjanju tega velikega načrta prav planinci iz Slovenije ogromno pomagali in je Koča nad Arihovo pečjo, kakor ji tudi pravimo, v teku let postala pomemben kraj srečavanja planincev in ljubiteljev gora od vsepovovsod.

A povrnimo se nazaj k sobotno-nedeljskemu pohodu na Triglav.

Že tedne poprej je bil ta pohod glavna pogovorna tema zavzetih planincev in ljubiteljev gora. Kajti društvo je izdalo geslo, da naj bi za stoto obletnico šlo sto koroških Slovencev na Triglav. Čim bolj se je bližal zadnji rok prijave, tem bolj je postajalo jasno, da število koroških Slovencev, ki bojo do-

JUBILEJNI POHOD OB STOLETNICI ORGANIZIRANEGA PLANINSTVA NA KOROŠKEM

Oj Triglav, moj dom, kako si krasan!

»Gasilska« slika pri Kredarici, v jutranjem soncu je Triglav

Foto: wafra

ločenega dne obstopili Aljažev stolp na vrhu Triglava, ne bo zanemarljivo, ampak lepo. Organizacijski vodja pohoda Miha Travnik iz Železne Kaple se je lahko zares zanesel na svoje krajevne sodelavce. Vsega skupaj je 95 koroških Slovencev in Slovencev prišlo do Kredarice, od tega pa jih le peščica ni šla na vrh. Vrh tega pa je dobra tretjina na vrhu doživela svoj planinsko-triglavski krst.

V soboto, 22. julija 2000, so se iz Vrat preko Tominškove poti, Praga in Bambergove poti, to je preko Plemenic, skozi Krmo in z Rudnega polja na Pokljuki od zgodnjih jutranjih ur naprej pomikale skupine planincev proti masivu Julijcev. Skupen jim je bil cilj: vrh Triglava. Vzpon je vsakdo doživljal po svoje, pač odvisno od kondicije in tudi razpoloženja. A niti enega ni bilo, ki bi ne bi prišel do Kredarice, kjer so vsi prenočili. Tisti, ki so prišli dosti zgodaj do koč in so bili še ko-

ličkaj pri moči, so še istega dne šli na vrh, ostale pa je vzpon čakal v nedeljo zjutraj.

Vzdušje na koči je bilo po planinsko prijetno in pesem je

Medtem ko je v soboto bil Triglav jasen in razgled z vrha čudovit, se je v nedeljo zjutraj med vzponom zvil v gosto in mokro meglo, tako da z lepim

Veselo razpoloženje v koči. Vesel je tudi Miha Travnik, glavni organizator pohoda

Foto: wafra

seveda kaj kmalu združevala pestro družino planincev. Tokrat so bili Korošci največja skupina, a nič dosti manj jih ni prišlo iz Braslovč, to je vasi, s katero so šmihelski društveniki že dolga leta povezani.

razgledom in lepimi posnetki z vrha ni bilo nič. Urejeno in disciplinirano so se pohodniki povzpeli na vrh. Nekateri izmed njih, predvsem prvopohodniki, so na vrh prišli v spremstvu profesionalnih vodnikov Slo-

venske planinske zveze, ki jih je Planinsko društvo naročilo prav v ta namen. Ti vodniki so svoje delo opravili v največje zadovoljstvo svojih varovank in varovancev.

Na vrhu je kljub vetru, megli in mrazu vladalo veliko veselje, in krstitelji, med njimi Lenc Čertov, po domače Najek iz Slovenjega Plajberka, so imeli veliko dela.

Zatem so se poti pohodnikov ločile. Nekateri so sestopili proti Doliču, drugi, to so bili Šentjakobčani, Šmihelčani in Pliberčani, so šli nazaj do Kredarice in potem proti Vratom, ostali, predvsem Kapelčani, Žitrajčani in Boroveljčani pa so se spustili do Koče na Planiki in od tam proti Vodnikovu koči na Velem Polju in do Rudnega polja.

Najstarejši pohodniki so bili Franc in Slavica Kukovica ter Melhijor Verdel, najmlajši pa Miro Wakounig.

Kot prva predsednica Zveze slovenskih žena je stopila na vrh Triglava Milka Kokot, med pohodniki pa je bil tudi konzul R Slovenije Boris Jelovšek.

Pohod na Triglav je bil veliko doživetje za vse in potrdilo, da je Slovensko planinsko društvo »Celovec« močno zakoreninjeno med našim ljudstvom. Pohod je bil v marsičem in za mnoge tudi veliko tveganje. In zato je nedvomno poleg uspelega podviga najbolj razveseljivo dejstvo, da so vsi udeleženci čili in zdravi prišli nazaj domov. Da se nikomur ni nič zgodilo. Za to pa gre zahvala tudi organizacijskemu vodji pohoda Mihi Travniku in njegovim sodelavcem ter tudi vodnikom Planinske zveze Slovenije, ki so svoje varovance varno spremljali na vrh in nazaj dol. Vsekakor pa bo ta pohod z velikimi črkami zapisan v zgodovinski knjigi slovenskega planinstva na Koroškem

Franc Wakounig, ožuljen udeleženec

REGIONALNA LIGA

Prvi preizkus za SAK

V petek, 28. julija (18.30) je na sporedu prva težka naloga nove sezone za SAK – na tujem bo okrepčana ekipa nastopila proti Zeltwegu, ki je v pretekli sezoni osvojil dobro peto mesto v regionalni ligi. V prejšnji sezoni je ekipa iz Zeltwega pri SAK dosegla remi, na domačem igrišču pa je jasno zmagala s 3 : 1. Tudi Pliberk bo gostoval na tujem, in sicer pri novincu v ligi Lendorfu, lansnemu prvaku koroške deželne lige.

Tekmovalni načrt regionalne lige-sredina jeseni 2000:

1. krog (29./30. 7.): Zeltweg – SAK, Lendorf – Pliberk, Kapfenberg – BW Linz, Pasching – Gratkorn, St. Florian – Spittal, Voitsberg – WAC, Wels – Hartberg, D. Linz – Šentvid
2. krog (5./6. 8.): SAK – Hart-

berg, Pliberk – Pasching, Spittal – D. Linz, Zeltweg – Kapfenberg, Šentvid – Wels, BW Linz – Voitsberg, Gratkorn – St. Florian, WAC – Lendorf
3. krog (12./13. 8.): Kapfenberg – SAK, St. Florian – Pliberk, Wels – Spittal, Voitsberg – Zeltweg, Lendorf – BW Linz, Hartberg – Šentvid, D. Linz – Gratkorn, Pasching – WAC
4. krog (19./20. 8.): SAK – Šentvid, Spittal – Hartberg, WAC – St. Florian, Gratkorn – Wels, BW Linz – Pasching, Pliberk – D. Linz, Kapfenberg – Voitsberg, Zeltweg – Lendorf
5. krog (26./27. 8.): Voitsberg – SAK, Lendorf – Kapfenberg, Wels – Pliberk, Šentvid – Spittal, Pasching – Zeltweg, Hartberg – Gratkorn, D. Linz – WAC, St. Florian – BW Linz
6. krog (2./3. 9.): SAK – Spit-

tal, Gratkorn – Šentvid, WAC – Wels, Voitsberg – Lendorf, Zeltweg – St. Florian, Pliberk – Hartberg, BW Linz – D. Linz, Kapfenberg – Pasching
7. krog (9./10. 9.): Lendorf – SAK, Pasching – Voitsberg, Wels – BW Linz, Šentvid – Pliberk, Spittal – Gratkorn, Hartberg – WAC, D. Linz – Zeltweg, St. Florian – Kapfenberg
8. krog (16./17. 9.): SAK – Gratkorn, Lendorf – Pasching, BW Linz – Hartberg, Pliberk – Spittal, Voitsberg – St. Florian, WAC – Šentvid, Zeltweg – Wels, Kapfenberg – D. Linz
9. krog (23./24. 9.): Pasching – SAK, Wels – Kapfenberg, Šentvid – BW Linz, Spittal – WAC, Hartberg – Zeltweg, Gratkorn – Pliberk, D. Linz – Voitsberg, St. Florian – Lendorf
10. krog (30. 9./1. 10.): SAK – Pliberk, Pasching – St. Florian, Zeltweg – Šentvid, WAC – Gratkorn, Lendorf – D. Linz, Kapfenberg – Hartberg, BW Linz – Spittal, Voitsberg – Wels
11. krog (7./8. 10.): St. Florian

– SAK, Hartberg – Voitsberg, Wels – Lendorf, Šentvid – Kapfenberg, Spittal – Zeltweg, Gratkorn – BW Linz, D. Linz – Pasching, Pliberk – WAC
12. krog (14./15. 10.): SAK – WAC, Kapfenberg – Spittal, Zeltweg – Gratkorn, Voitsberg – Šentvid, St. Florian – D. Linz, Lendorf – Hartberg, BW Linz – Pliberk, Pasching – Wels
13. krog (21./22. 10.): D. Linz – SAK, Hartberg – Pasching, Wels – St. Florian, WAC – BW Linz, Spittal – Voitsberg, Gratkorn – Kapfenberg, Pliberk –

Zeltweg, Šentvid – Lendorf
14. krog (28./29. 10.): SAK – BW Linz, Kapfenberg – Pliberk, Voitsberg – Gratkorn, Zeltweg – WAC, St. Florian – Hartberg, Lendorf – Spittal, D. Linz – Wels, Pasching – Šentvid
15. krog (4./5. 11.): Wels – SAK, BW Linz – Zeltweg, Pliberk – Voitsberg, Gratkorn – Lendorf, Hartberg – D. Linz, Spittal – Pasching, Šentvid – St. Florian, WAC – Kapfenberg

Prvenstvo se nadaljuje 10./11. marca 2001!

NOGOMET/SLOVENIJA

Vodi Olimpija

Rezultati 1. igralnega dne v ligi Si.mobil: Primorje – Koper 2 : 0, Olimpija – CMC Publikum 3 : 1, Mura – Korotan 0 : 0, Tabor Sežana – Hit Gorica 2 : 2, Dravograd – Maribor Pivovarna Laško 1 : 1,

Rudar Velenje – Domžale 1 : 0.

Pari 2. igralnega dne, 29. julija: Maribor PL – Primorje (17.00), CMC Publikum – Dravograd (18.00); 30. julija: Hit Gorica – Koper, Domžale – Olimpija, Korotan – Rudar, Tabor – Mura (vse ob 17. uri).

D. T.

NOGOMET

Zahovič spet nogometaš leta

Prejšnji četrtek je v prostorih mariborskega Casinaja potekala podelitev slovenskih nogometnih oskarjev, in kot lani je zvezda slovenske reprezentance Zlatko Zahovič bil izbran za najboljšega slovenskega nogometaša leta v absolutni kategoriji in tudi v konkurenci slovenskih nogometašev v tujini.

Zahovičeva kariera se je pričela pri Partizanu Beograd, nadaljevala pa se je na Portugalskem, kjer je leta 1971 rojeni Zahovič med drugim igral za FC Porto. S prav tem klubom je trikrat osvojil naslov prvaka, nakar je podpisal pogodbo pri grškem Olympiakosu, pred nekaj dnevi pa ga je angažiral sam finalist letošnje evropske lige prvakov, španski FC Valencia. Nikoli ni igral v slovenski ligi, vseeno pa je najuspešnejši strellec golov v reprezentanci države. Na evropskem prvenstvu EURO 2000 pa je kljub pred-

časnemu izpadu slovenske ekipe že v predkrogu poleg Francoza Thierryja Henrija in Portugalca Sergia Conceiçaa osvojil tretje mesto pri strelcih golov.

Na nogometni proslavi v Mariboru pa so med drugimi še nagradili Srečka Katanca (najboljši trener), Marinka Galiča

(najboljši nogometaš v 1. slovenski ligi), Gregorja Židana (veteran leta), Muamerja Vugdaliča (najboljši mladi igralec), Stipeta Balajiča (najboljši tuji igralec) in Klitona Bozga (najboljši strellec v slovenski ligi), ki sedaj igra pri avstrijskemu klubu Admira Wacker. T. G.

Člani slovenske reprezentance Novak, Zahovič in Simeunović

2. SUPER-TRIM-SEDMEROBOJ SŠZ

Letos s sedmimi južnokoroškimi vasm!

Slovenska športna zveza (SŠZ), krovna organizacija slovenskih in dvojezičnih športnih društev na Koroškem, bo tudi letos izvedla uspešno lanskoletnih športnih prireditev med koroškimi Slovenci – Super-trim-sedmerboj južnokoroških vasi! Niz sedmih prireditev, katerih se je lansko leto udeležilo nad 200 aktivnih športnikov in rekreativcev v starosti od pet do 50 let iz petih južnokoroških vasi, naj bi letos še okrepilo strateško sodelovanje športnih in kulturnih društev na južnem Koroškem, dvignilo zavest za potrebe športa v širši javnosti, zakoreninilo organizirani množični šport med koroškimi Slovenci ter dvignilo stopnjo identifikacije z vaškimi skupnostmi.

Pri 2. sedmerboju južnokoroških vasi 2000/2001 bo so-

delovalo kar sedem južnokoroških vasi (v oklepaju koordinatorji): Bilčovs (mag. Rupj Gasser), Loče/Baško jezero-Podgorje (Joško Wrolich), Pliberk (Silvo Kumer), Sele (Igor Roblek), Šentprimož (Michael Mistelbauer), Zahomc (Ludvik Druml/Veronika Wallner) in lanskoletni zmagovalc Železna Kapla (Miha Travnik).

2. Sedmerboj južnokoroških vasi bo v glavnem potekal po vzorcu prvega, toda z nekaterimi novimi elementi kot so to vključitev novih športnih panog, možnost sodelovanja večjega števila posameznih športnikov in športnic ter ekip (z novim sistemom točkovanja) in privlačen okvirni program. Na sporedu bo skupno sedem tekmovalnih dni od jeseni 2000 do vigradi 2001.

Že določeni tekmovalni termini, športne panoge, prireditelji:

1. tekmovalni dan – sobota, 16. 9. 2000, ob 14.00, v Bačah ob Baškem jezeru (start občinsko kopališče, cilj kmečki trg): štafetni triatlon (150 m plavanje – ženske, 9,6 km kolesarjenje – moški, 1500 m tek – fantje, 500 m tek – dekleta); prireditelj: SPD Jepa-Baško jezero/ŠD Podgorje (Joško Wrolich).

2. tekmovalni dan – sobota, 30. 9. 2000, ob 14.00, v Bilčovsu (start/cilj športno igrišče na Potoku/Bach pri Bilčovsu): gorski biking – 9 km (moški), kolesarjenje – 12 km (ženske), spretnostna vožnja s kolesi (fantje in dekleta); prireditelj: SPD »Bilka« Bilčovs (mag. Rupj Gasser).

3. tekmovalni dan – sobota, 21. 10. 2000, ob 13.00, na športnem igrišču na Rebrci (ali v Železni Kapli): lahka atletika

(ženske, moški, dekleta, fantje); prireditelji: SSK »Obir«, SPD »Zarja«, SPD »V. Polanšek« (Miha Travnik).

4. tekmovalni dan – petek, 8. 12. 2000 (praznik!), ob 13.00, v Selah (pri Kristanu oz. pri Pušelcu): smučarski tek – 4,5 kilometrov (ženske), veleslalom (moški), spretnostna vožnja na snegu (otroci); prireditelj: DSG Sele (Igor Roblek); rezervni termin (v slučaju pomankanja snega): sobota, 13. januarja 2001, ob 13.00.

5. tekmovalni dan – termin, kraj, discipline – še ni določeno; prireditelj: ŠD Zahomc ali SPD »Danica« Šentprimož.

6. tekmovalni dan – termin, kraj, discipline – še ni določeno; prireditelj: SPD »Danica« Šentprimož ali ŠD Zahomc.

7. tekmovalni dan – 1. 5. 2001 (praznik!), ob 13.00, na športnem igrišču v Vidri vasi pri Pliberku: suvanje krogle (moški), tek čez drn in strn (ženske), nogometni peterboj (fantje), šolski troboj (dekleta); prireditelj: ŠD Pliberk (Silvo Kumer) – ob pribl. 16.00: zaključna prireditev z razglasitvijo zmagovalcev 2. Super-trim-sedmerboja južnokoroških vasi 2000/2001 in podelitvijo nagrad; prireditelj: Slovenska športna zveza.

Kot že lansko leto, bodo vsa tekmovalna medialno spremljali televizija (ORF – »Dober dan, Koroška«), radio (Slovenski spored ORF, Agora, Korotan), slovenski print-mediji na Koroškem (Slovenski vestnik, Naš tednik, Nedelja) ter internet-službe ORF-a (<http://www.volkgruppen.orf.at>) in Slovenske športne zveze (<http://members.magnet.at/ssz>).

I. L.

NOGOMET V SLOVENIJI

Mariborčani znova naskakujejo ligo prvakov

Nogometaši Maribora Pivovarne Laško so minulo soboto odigrali prvo uradno tekmo v letošnji sezoni, ko so v prvi slovenski ligi, ligi Si.mobil, gostovali pri Dravogradu in iztržili le remi 1 : 1. Včeraj (v sredo) pa so v Moldaviji odigrali s tamkajšnjim prvacom, Zimbrujem iz Kišinjeva, prvo tekmo drugega predkroga za uvrstitev v ligo pr-

vakov. Povratna tekma bo v mariborskem Ljudskem vrtu 2. avgusta in v primeru napredovanja čaka Mariborčane v odločilnem tretjem predkrogu praška Sparta. Prvo tekmo bi že 8. ali 9. avgusta igrali v Mariboru, povratno pa dva tedna kasneje v Pragi.

V predkrogu pokala Uefa bo ljubljanska Olimpija (to letos trenira Bojan Prašnikar, ki je lani Mariborčane popeljal v ligo prvakov) 8. avgusta najprej gostovala pri moldavskem Šerifu iz Tiraspolja, Hit Gorica pa dva dni kasneje pri Neftčiju iz Azerbejdžana. Povratni tekmi bosta dva tedna kasneje v Ljubljani in Novi Gorici. D. T.

Tekmovalni načrt podlize-vzhod jeseni 2000:

1. krog (5./6. 8.): Pokrče – Bilčovs, ATUS Borovlje – Ruda, Žrelec – ATSV Wolfsberg, Klopini – Gurnitz, Launsdorf – DSG Borovlje, Velikovec – Šmarjeta, ASV – Vetrinj

2. krog (12./13. 8.): Bilčovs – ATUS Borovlje, Ruda – Žrelec, Gurnitz – Launsdorf, DSG Borovlje – Pokrče, ATSV Wolfsberg – Velikovec, ASV – Klopini, Vetrinj – Šmarjeta

3. krog (19./20. 8.): Žrelec – Bilčovs, ATUS Borovlje – DSG Borovlje, Klopini – Vetrinj, Launsdorf – ASV, Pokrče – Gurnitz, Šmarjeta – ATSV Wolfsberg, Velikovec – Ruda

4. krog (26./27. 8.): Bilčovs – Velikovec, ASV – Pokrče, Vetrinj – ATSV Wolfsberg, Ruda – Šmarjeta, DSG Borovlje – Žrelec, Klopini – Launsdorf, Gurnitz – ATUS Borovlje

5. krog (2./3. 9.): Šmarjeta – Bilčovs, Velikovec – DSG Borovlje, ATSV Wolfsberg – Ruda, ATUS Borovlje – ASV, Žrelec – Gurnitz, Launsdorf – Vetrinj, Pokrče – Klopini

6. krog (9./10. 9.): Bilčovs – ATSV Wolfsberg, Vetrinj – Ruda, Launsdorf – Pokrče, Klopini – ATUS Borovlje, Gurnitz – Velikovec, ASV – Žrelec, DSG Borovlje – Šmarjeta

7. krog (16./17. 9.): Ruda – Bilčovs, ATSV Wolfsberg – DSG Borovlje, ATUS Borovlje – Launsdorf, Žrelec – Klopini, Šmarjeta – Gurnitz, Velikovec – ASV, Pokrče – Vetrinj

8. krog (23./24. 9.): Vetrinj – Bilčovs, Pokrče – ATUS Borovlje, Launsdorf – Žrelec, Klopini – Velikovec, Gurnitz – ATSV Wolfsberg, DSG Borovlje – Ruda, ASV – Šmarjeta

9. krog (30. 9./1. 10.): Bilčovs – DSG Borovlje, ATUS Borovlje – Vetrinj, Žrelec – Pokrče, Ruda – Gurnitz, Šmarjeta – Klopini, Velikovec – Launsdorf, ATSV Wolfsberg – ASV

10. krog (7./8. 10.): Gurnitz – Bilčovs, Vetrinj – DSG Borovlje, Launsdorf – Šmarjeta, Klopini – ATSV Wolfsberg, Pokrče – Velikovec, ATUS Borovlje – Žrelec, ASV – Ruda

11. krog (14./15. 10.): Bilčovs – ASV, ATSV Wolfsberg – Launsdorf, DSG Borovlje – Gurnitz, Žrelec – Vetrinj, Ruda – Klopini, Šmarjeta – Pokrče, Velikovec – ATUS Borovlje

12. krog (21./22. 10.): Klopini – Bilčovs, ASV – DSG Borovlje, Vetrinj – Gurnitz, Pokrče – ATSV Wolfsberg, Launsdorf – Ruda, ATUS Borovlje – Šmarjeta, Žrelec – Velikovec

13. krog (28./29. 10.): Bilčovs – Launsdorf, Velikovec – Vetrinj, ATSV Wolfsberg – ATUS Borovlje, DSG Borovlje – Klopini, Gurnitz – ASV, Ruda – Pokrče, Šmarjeta – Žrelec

14. krog (4./5. 11.): Bilčovs – Pokrče, Ruda – ATUS Borovlje, ATSV Wolfsberg – Žrelec, Gurnitz – Klopini, DSG Borovlje – Launsdorf, Šmarjeta – Velikovec, Vetrinj – ASV

Prvenstvo se nadaljuje 24./25. marca 2001!

KOLESARJENJE

»Paco« s pokvarjenim želodcem

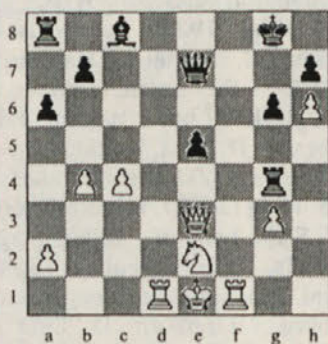
Bolezen je »Paca« Wrolicha prejšnji teden prisilila k pavzi – na tekmo konec tedna sploh ni bilo treba misliti. Wrolich: »Žal mi je predvsem za Dekra-pokal v Stuttgartu, kjer sem lani postal četrti.« Kriteriji v Gradcu, Celovcu (po redakcijskem zaključku, poročilo v naslednji številki!), Innsbrucku in na Dunaju pa naj ne bi bili ogroženi. V nedeljo pa »Paco« že spet starta v nemškem Böhlu pri »Luk-pokalu«. T. G.

ŠAHOVSKI OREH ŠT. 120

Silvo Kovač

Stefenson – Blein / 1962

Beli kralj je ostal brez rokade, vendar pa je v objemu svojih figur, ki stegujejo lovke proti črnemu kralju. Ta je v obrambi dame, ki kontrolira osmo in sedmo vrsto ter načrtuje vdor po črnih poljih v beli tabor.

Rešitev št. 119

Beli navidezno tvega s potezo 1.Tf3! in napadom na črno damo, ki brani pomembno polje g7 v črnem taboru. Na izsiljeno potezo 1...Df3 sledi najprej 2.Dg7+ in po umiku črnega kralja 2...Kh5, presemetljiva žrtev dame 3.Dg6:+! hg6 in črni kralj se je znašel v kletki, kjer ga je beli s potezo 4.Th8 matiral!